

ЦИЈЕНА:
за Црну Гору на годину 10 перп., на по год.
5 перп.; ван земље 15 франака у злату.

за Црну Гору број 10 ПАРА
за СТРАНЕ ЗЕМЉЕ БРОЈ 20 ПАРА

ЛИСТ ИЗЛАЗИ
УТОРНИКОМ И ПЕТКОМ

ВЈЕСНИК

АДРЕСА:
„Вјесник“ Цетиње, (Црна Гора)
ADRESSE:
„Vjesnik“ Cetinje (Monténégro)

РУКОПИСЕ ВАЉА СЛАТИ УРЕДНИШТВУ „ВЈЕСНИКА“
А ПРЕПЛАТУ И ОГЛАСЕ АДМИНИСТРАЦИЈИ
ОГЛАСИ СЕ НАПЛАЋУЈУ ПО ПОГОДБИ

Аустријска звјерства

Предсједник Краљевске Владе и Министар Иностраних Дјела, г. Пашић, упутио је шпанском посланику у Букурешту, који заступа у овоме рату интересе Србије и Русије, као и свима осталима дипломатским представницима Србије, овај телеграм:

„Аустро-угарска војна команда издала је наредбу командантима трупа, да уништавају усјеве, спаљују села, убијају и вјешају становништво. Аустро-угарске трупе на Дрини при своме повлачењу починиле су ужас. Наше трупе наилазе на онакажене побијене жртве, међу којима има највише стараца, жена и дјеце. Поменуто звјерства аустро-угарских трупа потресају толико нашу војску, да ће је тешко бити уздржати од освете. Саопштавајући ово Вапој Екселенцији, имам част молити је, да нотификује аустро-угарској влади све ове чињенице, које су најочитија повреда ратнога права, и да јој стави до знања, да ће Србија бити принуђена употребити као репресалије све оне најстрожије мјере, на које је овлашћује, послије оваквога поступања аустро-угарске војске, само ратно право“.

Овдашњи енглески посланик примио је од своје владе ово обавјештење:

„Белгијска војска, која има за своју базу Анверс, у том се правцу повукла, како би могла одржати комуникацију с утврђењима анвершким. За сваки случај Влада се преселила из Брисела у Анверс. Обзиром да је Брисел неутврђена варош, а није сједиште Владе, његово заузимање од стране Нијемаца не би било од велике важности. У осталом, садашње стање белгијских трупа представља опасност за свако кретање њемачке војске пут запада“.

Петроград, 7. августа. Руски главни штаб објављује овај комунике за 4. августа у 7 сати: Једна аустријска пјешадијска дивизија, пошто је одбила нашу извидницу, напала је на Краник. Аустријска снага за вријеме борбе износила је три пјешадијска пука са четири батерије. Пошто су руске трупе примиле појачања ступиле су у офанзиву. Оне су заробиле шест официра и 250 војника. Борба је трајала до 7 часова и 30 мин. у вече. Непријатељски губитци врло велики.

Код Стојанова било је омањих чарки. 3. августа мост, који је направљен близу тог мјеста, порушен је. Стојанов, заузет од аустријске пјешадије, запалила је артиљерија.

Париз, 7. августа. Ситуација је одлична. Сва лијешка утврђења држе се непрестано. Нијемци свуда узмичу у нeredу са великим губитцима и напуштају своје рањенике и ратни материјал. Генерал Глик, Принц од Липе и принц Биров погинули су. Генерал Дајмлиг је рањен. Кружи глас да је нашљедник пријестоло рањен. Уништено је неколико њемачких аероплана. Француски авијатичари чине чуда.

Рим, 7. августа, Агенција Стефани јавља из Валоне под 5. августом, да су муслимански устаници запалили синоћ Берат.

Даље, дознаје се из дипломатског вјеродостојног извора, да је све Далматинско Приморје под теретом грубе силе. Мобилисани су сви људи до педесет година па чак и неспособни. У Дубровнику је ухапшено осам првака, међу њима Банац, Милић и Папи. У Далмацији, Босни и Херцеговини страшно је стање. Сви Србофили ухапшени су. Доктори Смодлака и Чингрија, посланици у рајхстагу, ухапшени су. Доктор Трумбић, предсједник општине у Сплету, побјегао је. Извучено је из тих провинција, пошто је све узето што се могло узети у војску, *сто хиљада* војника. Ухапшени прваци као таоци животом гарантују за мостове, телеграфе и жељезнице. У Мостару су 1. августа стријељана три православна и један католички свештеник. 3. августа имало је бити стријељано 16 православних свештеника у Сарајеву. Тврди се да су доктори Чингрија, Пуљези и Градић осуђени. У Босни је уништен цио један чешки пук због побуне.

Париз, 9. августа. Противно извјесним гласовима француска банка продужује и даље своје есконтне

операције у Паризу и у својим филијалама по унутрашњости.

Ротердам, 9. августа. Успостављена је Лојдова пловидба између Харвиша и Лондона.

Тонио, 9. августа. Енглеска крстарица заробила је два њемачка брода натоварена храном.

Париз, 9. августа. Французи су поново заузели Милуз послје жестоке борбе на бајонет.

Париз, 9. августа. Јавља се званично да се белгијска војска пред много надмоћнијом њемачком силом повукла ка Анверу, да би заштитила то утврђење. Њемачка коњица заузела је Брисел, из кога су претходно изишли Двор и Влада. Ова окупација нема важности, јер Брисел није утврђен. Тврди се да је повлачење Белгијанаца ка Анверу озбиљна пријетња њемачком лијевом крилу у њиховој офанзиви на запад.

Петроград, 9. августа. Цар и царска породица отпутовали су за Царско Село.

Петроград, 9. августа. Руска војска продужава офанзиву у околини Гумбинен. Борбе се продужавају с успјехом наших трупа. Наша је коњица заробила два непријатељска топа.

Петроград, 9. августа. Руске су трупе 7. ов. мј. пријешле ријеку Збруч.

Петроград, 9. августа. Нијемци су наметнули граду Лијежу контрибуцију од 50 милијона, а Брислу 200 милијона франака.

Петроград, 9. августа. Данска је у јеку своје мобилизације.

Ниш, 9. августа. Предсједник Министарског Савета упутио је 7. ов. мјесеца овај телеграм Њ. В. Краљу: „Молим Ваше Величанство да изволи примити најсрдачнија честитања на великој и сјајној побједи српске војске на Јадру и Цери под врховним заповједништвом Вашег дичног сина“. Истог дана упутио је Предсједник Министарства телеграм Њ. В. Престолонаследнику, којим му у име Краља Владе честита сјајну побједу над непријатељем.

Беч, 9. августа. Званичне новине објављују, да је Цар произвео за коњичког генерала барона Владимира Гизла. Цар је подарио разна одликовања неколицини официра за њихово држање пред непријатељем.

Париз, 9. августа. Војничка ситуација је одлична за француску војску. У извјештајима окружних начелника саопштава се о новим свирјепствима њемачких трупа. Убијали су старце и спалили једну старицу. Из писама нађених код њемачких војника, види се да њемачка команда даје заповијест за вршење тих свирјепстава.

Софија, 9. августа. По наредби Мин. Војног пристаниште Бургас затворено је за трговачке бродове. Бродови могу улазити у Варну и излазити само преко дана под условом да их прати по један пилот.

Париз, 9. августа. Француске трупе непрестано напредују. Нијемци се повлаче у неред. Француске трупе господаре највећим дијелом Вогешких Долина и у брзо ће сићи у елзашку равницу. Нијемци су напустили Сарбург, у коме су били утврдили своју тешку артиљерију. Французи су господари цијелог предјела до Фенестранита; наша је коњица у Шато Селен. У Белгији није долазило ни до каквих озбиљних сукоба. Лијешка утврђења држе се непрестано. Није ниједно узето.

Тонио, 9. августа. У своје ултиматуму њемачкој влади Јапан изјављује да задржава себи право да евентуално поврати Кини територију Кијаочау. Јапан тражи да буду поштовани интереси, који су се имали у виду, када је закључен енглеско-јапански савез, као и то да се избјегавају узнемиравања у морима крајњег истока. Прије сваке акције Јапан ће споразумно с Енглеском одредити своје држање.

Крагујевац, 9. августа. Наша војска продужује гоњење непријатеља на цијелом фронту потискујући га енергично са нашег земљишта. У том гоњењу наша је коњица напала једну непријатељску колону, разбила је, натјерала на повлачење у неред и заплијенила велики број коња, кола, разне спреме и једну касу са повећом сумом новаца.

Ротердам, 9. августа. Један ротердамски лист објављује званично енглеско саопштење, у коме се казује, да су се енглеска и јапанска влада споразумјеле о потреби заједничких мјера, које треба предузети да сачувају своје интересе на крајњем истоку. Акција Јапана неће ићи даље изван Кинеског Мора.

Софија, 9. августа. Званично саопштење о бављењу Талат-беја гласи, да је Талат-беј дошао у Бугарску зато, што то траже заједнички интереси Турске и Бугарске

Беч, 9. августа. Позвани су под заставу резервисти и они, који су на привременом одсуству, и сви регрути од 1914 год. као и сви обвезници до 42 године, а и они испод тога доба који одслуживши војни рок, припадају сада ландштурму.

Цариград, 9. августа. Овдје се два дана бавио бугарски генерал Хесапцијев и водио преговоре са Турском. Кружи вијест да је овдје долазио и генерал Иванов.

Ниш, 10. августа. У битци између Шапца, Цера и Крупља учествовале су аустријске трупе: из осмог корпуса девета дивизија и двадесет прва ландверска; из тринаестог корпуса тридесет шеста дивизија и четрдесет друга ландверска и тринеста пјешадиска бригада седме дивизије; из деветог корпуса двадесет девета и десета дивизија и двадесет шеста ландверска; из четвртог корпуса тридесет прва и друга дивизија; из петнаестог корпуса једанаеста и дванаеста брдска бригада. Од коњице учествовали су четрнаести драгонски и други улански пук. Трупе седмог корпуса налазе се размјештене у Панчеву и Базијашу.

Губитци код непријатеља рачунају се на 25—30.000 људи. Непријатељ је водио јаку одступну борбу. Приликом гоњења српска му је коњица начинила велику штету отевши од непријатеља сав трен.

Био у Никшићу. Његово Величанство Краљ вратио се синоћ из Никшића, гдје је био отпутовао прекјуче изјутра. Господар је у Никшићу прегледао трупе, које су пошле на бојно поље. Држао је војницима веома дирљив говор, бурно поздрављен од војске и народа. У никшићској болници Господар је посјетио рањенике, па је по томе примио бјегунце из Херцеговине, који су се с породицама склонили испред насиља аустријске војске. Од г. дивизијара сердара Ј. Вукотића Господар је примио опширан рапорат о ономадашњој битци код Грахова и побједи наше војске.

Честитао побједу. Његово Величанство Краљ послао је Врховном Команданту српске војске Њ. Кр. В. Насљеднику Александру топлу телеграфску честитку за сјајну побједу над Аустријанцима код Цера.

Изасланство Српске Војске. Прекјуче је допутовало у пријестоницу изасланство српске војске, које ће код нас боравити за све вријеме рата. Изасланство је стављено на расположење нашој Врховној Команди, са којом ће заједнички одређивати правац ратних операција. Оно сачињавају генерал г. Божо Јанковић и г. г. пуковници Боривоје Нешић и Петар Пешић и потпуковници Драгољуб Михаиловић и Ђорђе Палигорић. Неколико дана раније допутовао је госп. пуковник Масаловић, са г. г. официрима Динићем и Калуђеровићем, који су стављени на расположење ради помоћи нашој главној интендантури.

Данас се изасланство српске војске, предвођено од заст. Министра Војног г. Риста Поповића, представило Врховном Команданту Његовом Величанству Краљу, који је господу официре примио у аудијенцију и с њима се дуго савјетовао о текућим пословима.

Радосно поздрављамо долазак изасланства храбре српске војске, чије присуство у нашој средини посвједочава нераздјеливост акције и стално јединство циља двију држава једног истог народа.

Француски деташман. Француска влада ставила је свој деташман у Скадру на расположење нашој влади, да се са савезничком црногорском војском за све вријеме овога рата бори противу заједничког непријатеља. Сјутра деташман заједно с официрима стиже из Скадра на Цетиње. Наша влада искрено је захвалила француској влади на оваквој ријеткој пажњи спрам наше земље и војске.

Допутовао. Г. потпуковник Планкет, енглески војни аташе, допутовао је на Цетиње.